

นโยบายข้อ

๑๒

การป้องกันและปราบปราม
การทุจริตและประพฤติมิชอบ
และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายข้อ ๑๒

การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

๑๒.๑ แก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยจัดให้มีมาตรการและระบบเทคโนโลยีนวัตกรรม ที่ช่วยป้องกันและลดการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเข้มงวด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการติดตาม การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งเร่งสร้างจิตสำนึกของคนในสังคมให้ยึดมั่น ในความซื่อสัตย์ สุจริต ถูกต้อง ชอบธรรม และสนับสนุนทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน และเฝ้าระวังการทุจริตประพฤติมิชอบ

๑๒.๒ ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม โดยส่งเสริมให้มีรูปแบบการลงโทษอื่นที่ไม่ใช่โทษอาญา ตามหลักสากล มุ่งเน้นยกระดับการพัฒนาระบบ แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูผู้กระทำผิด ส่งเสริม ปกป้อง คุ้มครองสิทธิมนุษยชน พัฒนาประสิทธิภาพระบบการสืบสวนสอบสวนด้านการปราบปรามอาชญากรรมพิเศษ กำหนดมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยปราศจาก การแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ พร้อมทั้งบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้ดำเนินงาน สอดประสานกันอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้สามารถจัดการกับข้อขัดแย้งและกรณีพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการทำงานเชิงรุก รวมทั้งพัฒนาบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถอำนวยความสะดวก ได้อย่างเป็นธรรม เสมอภาค โปร่งใส รวดเร็ว ทั่วถึง และปราศจากการเลือกปฏิบัติ สร้างความเชื่อมั่น ในกระบวนการยุติธรรมได้ และสร้างสังคมที่พัฒนาอย่างเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เกิดความเสมอภาค และเท่าเทียม พร้อมทั้งผลักดันให้เกิดการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการพัฒนา ระบบฐานข้อมูลกฎหมาย พัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม รวมทั้งให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็น และเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

๑. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ

โครงการพัฒนาระบบบริหารเพื่อต่อต้านการทุจริตและส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรม โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการทุจริตและประพฤติมิชอบของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อจัดทำมาตรการ/แนวทางป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบของหน่วยงาน ส่งผลให้ข้อร้องเรียนข้าราชการและบุคลากรในสังกัดกระทรวงยุติธรรม กรณีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลงจากเดิมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น ๕๓ เรื่อง ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนเรื่องร้องเรียนทั้งสิ้น ๒๑ เรื่อง ลดลงร้อยละ ๖๐.๔ รวมถึงผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในส่วนของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งหากพิจารณาจากสถิติค่าคะแนนย้อนหลังพบว่า ค่าคะแนนการประเมินของสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมมีแนวโน้มสูงขึ้นตามลำดับ ปี ๒๕๖๑ ได้ ๘๔.๔๙ คะแนน ปี ๒๕๖๒ ได้ ๘๕.๗๒ คะแนน ปี ๒๕๖๓ ได้ ๘๗.๖๑ คะแนน และคาดว่าในปี ๒๕๖๔ จะมีผลคะแนนการประเมินที่สูงขึ้น และจากการร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อวิเคราะห์ปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน ได้มีมาตรการ/แนวทางการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้แก่ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงานผ่านช่องทางต่าง ๆ จัดให้มีระบบการประเมินพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้บริหารหน่วยงานตรวจสอบ กำกับติดตามพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรอย่างเคร่งครัด และจัดกิจกรรมกระตุ้นจิตสำนึกเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของบุคลากรให้เห็นประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

๒. การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

๒.๑ แนวทางการศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับแซร์ลูโซ่ โดยร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะแซร์ลูโซ่ พ.ศ. บัญญัติให้มีการจัดตั้งสำนักงานป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะแซร์ลูโซ่ เพื่อทำหน้าที่ในการรับเรื่องร้องเรียนกรณีที่มีการกระทำความผิดในลักษณะแซร์ลูโซ่และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง การบังคับใช้กฎหมาย

ตลอดจนช่วยเหลือประชาชนผู้ตกเป็นเหยื่อ รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนช่วยเหลือเหยื่อแฮร์ลุคโซ่ เพื่อเป็นทุนใช้จ่ายสำหรับการช่วยเหลือเหยื่อแฮร์ลุคโซ่และเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน นอกจากนี้ได้มีการกำหนดโทษจำคุกและปรับสำหรับผู้ประกอบกิจการหรือกระทำการอันมีลักษณะเป็นแฮร์ลุคโซ่ด้วย ส่งผลให้ประชาชนผู้ตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดในลักษณะแฮร์ลุคโซ่จะได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ทั้งทางด้านกฎหมาย เงินช่วยเหลือ การติดตามความคืบหน้าของคดี และการให้ความรู้เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนตกเป็นเหยื่ออีกต่อไป

๒.๒ การศึกษาความเหมาะสมในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาความเหมาะสมในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อเสนอแนะที่ครอบคลุมทุกด้านในการกำหนดให้พืชกระท่อมเป็นยาเสพติดให้โทษ และมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพสำหรับประเทศไทย ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ไปยังเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ยกเลิกพืชกระท่อมออกจากยาเสพติดให้โทษ)

๒.๓ แนวทางการปรับปรุงกฎหมายเพื่อป้องกันอันตรายจากผู้พันโทษที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อสังคม ได้จัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ ได้แก่ ๑) ผลการศึกษาแนวทางบางประการในการจำแนกผู้ต้องขังและการกำกับติดตามผู้กระทำผิดคดีร้ายแรง กรณีศึกษาจากต่างประเทศ และ ๒) รายงานข้อเสนอแนวทางในการติดตามผู้พันโทษที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคม : คดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญ ให้ศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (JSOC) และมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ คือ การยกร่างพระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดซ้ำของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เพื่อใช้เป็นบทบัญญัติในการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของประชาชนต่อกระบวนการยุติธรรม แก้ไขปัญหา และลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ

๒.๔ การจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจเฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชน (Justice Safety Observation Ad hoc Center: JSOC) เพื่อสร้างความปลอดภัยและสร้างความเชื่อมั่นให้กับสังคม และขับเคลื่อนนโยบายในการสร้างความสงบสุขของประเทศ กรมคุมประพฤติได้จัดตั้งศูนย์ JSOC ขึ้น เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการระบบการเฝ้าระวังและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกของศูนย์ JSOC ดำเนินการเฝ้าระวังผู้พันโทษที่มีลักษณะพิเศษที่ได้รับการปล่อยตัว รวมถึงผู้ที่เตรียมการจะปล่อยตัวในกลุ่ม ๗ ฐานความผิด ได้แก่ ฆ่าหรือข่มขืนเด็ก ฆ่าข่มขืน ฆาตกรต่อเนื่อง ฆาตกรโรคจิต สังหารหมู่ ซึ่งทรัพย์หรือปล้นทรัพย์โดยการฆ่า และนักค้ายาเสพติดรายสำคัญ ซึ่งต้องเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมภายหลังปล่อยมิให้กระทำความผิดซ้ำ และสร้างความมั่นใจให้กับสังคม โดยขับเคลื่อนไปพร้อมกันกับการยกร่างกฎหมาย พระราชบัญญัติป้องกันการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ซึ่งจะมีการเปิดรับฟังความคิดเห็นและจัดทำประชาพิจารณ์ในภาคประชาชนรวมถึงประชาชนในวงกว้างเพื่อครอบคลุมในทุกมิติให้การบังคับใช้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๕ โครงการการนำอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring: EM) มาใช้เพื่อเป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุก ได้นำอุปกรณ์ EM มาใช้เป็นมาตรการทางเลือกแทนการจำคุกกับกลุ่มเป้าหมายจำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ ผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ ผู้ที่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก และผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ พร้อมทั้งเปิดศูนย์ควบคุมอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (Electronic Monitoring Control Center: EMCC) เพื่อบริหารจัดการอุปกรณ์ ระบบ และการปฏิบัติตามเงื่อนไขการคุมความประพฤติ โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๓ ปัจจุบันมีการติดอุปกรณ์ EM กับกลุ่มเป้าหมายแล้วกว่า ๖๒,๙๕๖ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ผู้กระทำผิดที่ติดอุปกรณ์ EM สามารถใช้ชีวิตในสังคม ประกอบอาชีพ เลี้ยงดูตนเอง ครอบครัว และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศได้ภายใต้การสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่ากลุ่มบุคคลเหล่านี้ได้รับการแก้ไขฟื้นฟูและอยู่ในการติดตาม ควบคุมด้วยอุปกรณ์ EM ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จะสนับสนุนการติดตามเฝ้าระวังพฤติกรรมของผู้กระทำผิดให้ปฏิบัติตามเงื่อนไข เนื่องจากสามารถตรวจสอบและควบคุมพฤติกรรมได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่านกระบวนการควบคุมและสอดส่องของพนักงานคุมประพฤติ ร่วมกับภาคีเครือข่ายในชุมชน

**ติดอุปกรณ์ EM
กับกลุ่มเป้าหมายแล้ว
กว่า ๖๒,๙๕๖ ราย**

๒.๖ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center: DXC) เป็นศูนย์เชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทำงานได้สะดวกยิ่งขึ้น ประหยัดเวลา และลดขั้นตอนในการบริการประชาชน สามารถรองรับการเป็นศูนย์กลางการให้บริการข้อมูลสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ตามผลผลิตและเป้าหมายที่วางไว้ โดยมีหน่วยงานร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูล ๒๖ หน่วยงาน ๕๙ ฐานข้อมูล เช่น ข้อมูลทะเบียนราษฎร ข้อมูลคำพิพากษาและหมายจับ ข้อมูลสารบบคดี ข้อมูลประกันสังคม และข้อมูลกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัย

๒.๗ การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ ๑๘ ได้มีการจัดประชุมฯ ในหัวข้อ “การอำนวยความสะดวกในยุควิถีใหม่สู่ประชาชน” เมื่อวันที่ ๑๓-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๔ โดยเป็นการจัดการประชุมแบบออนไลน์ครั้งแรก เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) มีผู้เข้าร่วมมากกว่า ๑๐,๐๐๐ คน โดยที่ประชุมเห็นว่าในอนาคตหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมจะต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการทำงานมาใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และการให้บริการประชาชนให้เพิ่มสูงขึ้น การพัฒนาฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) การสร้างแพลตฟอร์มที่เป็นมาตรฐาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลด้านกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนปรับตัวต่อรูปแบบอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งข้อเสนอแนะจากการประชุมได้เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และจะเป็นข้อมูลประกอบในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมและ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๙

๒.๘ แนวทางการลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ ได้แก่ ๑) กฎหมาย ๒) การพักการลงโทษ การลดโทษ และการใช้ EM ๓) การลดวันต้องโทษ ๔) การเลื่อนชั้น และ ๕) การพระราชทานอภัยโทษ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น กฎหมายไกล่เกลี่ย กฎหมายราชทัณฑ์ กฎหมายยาเสพติด และมาตรการแทนการจำคุก การจัดหาเก้าอี้ EM จำนวน ๓๐,๐๐๐ เครื่อง การพักการลงโทษกรณีพิเศษ (เป้าหมาย ๔๕,๐๐๐ ราย) การจัดทำที่นอนสองชั้น (เป้าหมายเพื่อรองรับจำนวนผู้ต้องขังที่ได้รับการควบคุม ดูแล) อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการระบาดของโควิด-๑๙ จึงต้องปรับไปจัดทำห้องกักโรคตามความจำเป็นเร่งด่วน การศึกษาและออกแบบเรือนจำ การปรับลดระยะเวลาตรวจพิสูจน์ยาเสพติด (เดิม ๔๕ วัน เป็น ๓๐ วัน) และการนำร่องโครงการหมู่บ้านสีขาวปลอดยาเสพติด ใน ๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร นครสวรรค์ และกำแพงเพชร

๒.๙ แนวทางการดำเนินการจัดตั้งเรือนจำเอกชน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สามารถแก้ไขบำบัดฟื้นฟูผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม และลดปัญหาการกระทำความผิดซ้ำจากปัญหาความแออัดในเรือนจำ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะมีการบริหารจัดการแบบ “รัฐจ้างเอกชน บริหารจัดการเรือนจำทั้งระบบ” และมีคณะกรรมการซึ่งเป็นตัวแทนจากภาครัฐ ทำหน้าที่กำกับและกำหนดทิศทางและนโยบาย รวมทั้งมีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

๒.๑๐ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ดำเนินการตามแนวทางยุทธศาสตร์สร้างสุข โดยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ภายใต้กลยุทธ์ “เชิงรุก เชิงลึก และครอบคลุม” เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนากระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้ความสำคัญกับหนี้รายย่อยและหนี้ครัวเรือน ซึ่งผู้เข้าร่วมการไกล่เกลี่ยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น สามารถเข้าถึงการบริการด้วยความสะดวก รวดเร็ว และประหยัด โดยการไกล่เกลี่ยทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ และลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้ไม่ถูกบังคับคดีหรือถูกฟ้องล้มละลาย ส่งผลให้ลูกหนี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งยังเป็นการลดความเหลื่อมล้ำ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน ลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี และทำให้เกิดความสมานฉันท์สามัคคีในสังคม โดยได้มีการจัดมหกรรมไกล่เกลี่ยทั่วประเทศ ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ.	เข้าสู่การไกล่เกลี่ย (เรื่อง)	ทุนทรัพย์ (ล้านบาท)	ไกล่เกลี่ยสำเร็จ (เรื่อง)	ทุนทรัพย์ (ล้านบาท)	ร้อยละ ไกล่เกลี่ยสำเร็จ
๒๕๖๓	๒๓,๗๗๖	๑๒,๑๗๙.๒๖	๒๒,๐๐๙	๙,๔๓๔.๖๔	๙๒.๕๗
๒๕๖๔ (ต.ค. ๖๓-ก.ค. ๖๔)	๑๓,๘๖๕	๑๐,๒๔๑.๒๙	๑๒,๗๐๘	๘,๐๕๓.๗๕	๙๑.๖๖
รวม	๓๗,๖๔๑	๒๒,๔๒๐.๕๕	๓๔,๗๑๗	๑๗,๔๘๘.๓๙	๙๒.๒๓

นอกจากนี้ ได้มีแผนจัดโครงการเพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่ ๑) โครงการไกล่เกลี่ยทั่วไทยร่วมใจช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ครั้งที่ ๓ ๒) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือลูกหนี้สินเชื่อบุคคลและจักรยานยนต์ ๓) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือพ่อค้าแม่ค้า และร้านค้า ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ๔) โครงการบังคับคดีร่วมใจไกล่เกลี่ยช่วยเหลือเกษตรกรถูกยึดทรัพย์จำนอง และ ๕) โครงการบังคับคดีร่วมใจช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาหลังค่าพิพาท

จัดทำโครงการ
เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้
ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
๕ โครงการ

๒.๑๑ การพัฒนาพุดินสัຍเพื่อคินคนตีสู่อังคม

๒.๑๑.๑ ดำเนินโครงการคินคนตีสู่อังคม เพื่อแก้ไขพัฒนาพุดินสัຍผู้กระทำผิดให้เป็นคนที่มีคุณภาพ มีอาชีพเลี้ยงตนเอง และสร้างรายได้ให้กับประเทศ ด้วยการสนับสนุนการสร้างอาชีพ เช่น การฝึกอาชีพช่างฝีมือ การสอนการทำอาหารและเครื่องดื่ม การให้ทุนประกอบอาชีพ และการจัดให้ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยการร่วมมือกับหน่วยงานรัฐและสถานประกอบการต่าง ๆ รวมทั้ง จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานด้วยการจัดประกวดการทำอาหาร “Street Food สร้างอาชีพ” ส่งผลให้ผู้กระทำผิดได้รับการจ้างงาน จากสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ ๔,๒๓๐ คน คิดเป็นรายได้ที่เกิดขึ้นวันละ ๑.๓๒ ล้านบาท (รายได้ขั้นต่ำวันละ ๓๑๓ บาท) การจัดให้ผู้กระทำผิดทำงานบริการสังคม ซึ่งที่ผ่านมา ผู้กระทำผิดได้ทำงานบริการสังคมรวม ๒๓๕,๘๙๕ ชั่วโมง คิดเป็นมูลค่า ๑๐.๖๒ ล้านบาท (ค่าแรงขั้นต่ำชั่วโมงละ ๔๕ บาท) นอกจากนี้ ผู้กระทำผิดยังได้รับการช่วยเหลือและแก้ไขตรงตามปัญหา และความต้องการ ด้วยการจัดให้มีสถานที่เพื่อให้การสงเคราะห์ (บ้านกึ่งวิถี) ทั่วประเทศ และพัฒนาบ้านปูลา รายอ กาแลตาแป จังหวัดนราธิวาส ให้เป็นต้นแบบของบ้านกึ่งวิถีที่เป็น ศูนย์การเรียนรู้ในการสร้างอาชีพและการทำงานจิตอาสาในชุมชน การพัฒนาโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดเฉพาะด้าน เช่น ค่ายศูนย์ขวัญแผ่นดิน โปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดฐานขับรถขณะเมาสุรา นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นการนำภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลแก้ไขผู้กระทำผิดในชุมชน ภายใต้แนวคิดที่ว่า “คนในชุมชนด้วยกันสามารถดูแล ช่วยเหลือกันได้อย่างใกล้ชิดเสมือนบุคคลในครอบครัว” มีอาสาสมัครคุมประพฤติทำหน้าที่ในการช่วยเหลือ ดูแลผู้กระทำผิดในชุมชน รวมถึงสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยให้กับสังคมของกรมคุมประพฤติ จำนวน ๒๐,๔๐๘ คน และมีศูนย์ประสานงานอาสาสมัครคุมประพฤติที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ จำนวน ๗๐๖ แห่ง

จัดประกวด
Street Food
สร้างอาชีพ
มีการจ้างงานผู้กระทำผิด
๔,๒๓๐ คน

๒.๑๑.๒ พัฒนาศักยภาพผู้ต้องขังโดยการฝึกวิชาชีพ สร้างเรือนจำด้านการเกษตรหรือปศุสัตว์ และใช้ประโยชน์จากผลผลิตที่ได้จำหน่ายให้กับเรือนจำ เพื่อการบริโภค และสร้างเรือนจำอุตสาหกรรมเพื่อฝึกทักษะ วิชาชีพผู้ต้องขังให้มีรายได้สำหรับเป็นทุนประกอบอาชีพหลังพ้นโทษ ดังนี้

(๑) โครงการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ โดยจัดทำสรุปผลการศึกษาความเป็นไปได้ (Feasibility Business Study) เบื้องต้น หรือผลการศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งให้ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) สนับสนุนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ และจัดตั้งองค์กร ในการบริหารจัดการนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ในรูปแบบองค์การมหาชน ชื่อ “องค์การส่งเสริมการกลับคืนสู่อังคม”

(๒) โครงการพัฒนาเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว โดยพัฒนาพื้นที่เรือนจำ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสังคม ส่งเสริม และให้โอกาส ผู้ต้องขังได้ฝึกทักษะและสามารถต่อยอดเป็นอาชีพ หลังพ้นโทษ โดยได้พัฒนาเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๕ แห่ง ให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ทัณฑสถานเปิดห้วยโป่ง เรือนจำชั่วคราวเขาไม้แก้ว สังกัดเรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางราชบุรี ทัณฑสถานเกษตรอุตสาหกรรมเขาพริก และเรือนจำชั่วคราวเขาระกำ สังกัดเรือนจำจังหวัดตราด

(๓) ส่งเสริมและเพิ่มทักษะในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขัง ได้แก่ การเลี้ยงสุนัขเพื่อพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง การเลี้ยงไก่ชน การเลี้ยงโคเนื้อ (โคขุน) การปลูกทุเรียน การปลูกเงาะและมังคุด การอบรมภาษาต่างประเทศ การอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน และการฝึกอบรมวิชาชีพโหราศาสตร์

(๔) โครงการประชารัฐร่วมรัฐพัฒนาผู้ต้องขังสู่ภาคอุตสาหกรรม (โครงการจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ต้องขังมีโอกาสในการออกไปฝึกทักษะฝีมือแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมภายนอกเรือนจำ รวมทั้งได้เรียนรู้และฝึกทักษะการทำงานจากการปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดความชำนาญ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงภายหลังพ้นโทษ และเป็นการบูรณาการภาคการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังทำให้ผู้ต้องขังได้รับเงินปันผลจากการฝึกวิชาชีพ สามารถนำมาใช้จ่ายขณะต้องโทษและเก็บสะสมเป็นเงินทุนเลี้ยงชีพภายหลังพ้นโทษได้ โดยมีนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำแล้ว ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓-กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนมากที่สุด ๕๐๑ คน ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ และมีจำนวนน้อยที่สุด ๔๔ คน ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ เนื่องจากเริ่มมีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ และในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน ๒๕๖๔ ได้งดจ่ายนักโทษเด็ดขาดออกทำงานฝึกวิชาชีพในสถานประกอบการนอกเรือนจำ ตามมาตรการป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙

(๕) ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์เพื่อออกจัดแสดงและจำหน่ายในงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง ซึ่งจะทำให้ผู้ต้องขังมีรายได้ ทั้งนี้ ได้ออกงานจัดจำหน่ายและแสดงสินค้าราชทัณฑ์ในงานต่าง ๆ จำนวน ๑๑ ครั้ง ยอดจำหน่ายรวมทั้งสิ้น ๕.๒๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ในช่วงระยะเวลามีการระบาดของโควิด-๑๙ ได้มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากฝีมือผู้ต้องขัง ณ ร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์กลาง และจำหน่ายผลิตภัณฑ์อื่น ๆ รวมทั้งหน้ากากอนามัย (แบบผ้า) ของเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ ผ่านระบบ e-Commerce ทางเว็บเพจ Shopee แปรนด์ “วันสุข” โดยมีภาครัฐและภาคเอกชนร่วมอุดหนุนผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์จากเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๑ แห่ง

(๖) โครงการศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (Center for Assistance to Reintegration and Employment: CARE) เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีงานทำ ทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำ และนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ โดยประสานหน่วยงาน บริษัท ห้างร้าน หรือสถานประกอบการเข้ามาเสริมทักษะอาชีพที่จำเป็น รวมทั้งประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษด้านต่าง ๆ ตามนโยบายคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีผู้เข้าใช้บริการ ๗๖,๐๐๕ คน และผู้ต้องขังมีงานทำ ๒๖,๐๗๓ คน

๒.๑๒ การเพิ่มโอกาสทางด้านอาชีพและการแก้ไขปัญห การกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

๒.๑๒.๑ ส่งเสริมเด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเข้าถึงอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและบริบทในสังคม ปัจจุบัน ได้มีการจัด “โครงการสานฝันปั้นเชฟ (Chef Cares Dream Academy)” เพื่อพัฒนา สนับสนุน และเสริมสร้างศักยภาพเยาวชนผู้ด้อยโอกาสสู่การเป็นเชฟระดับโลก โดยการสร้างแรงบันดาลใจ สนับสนุนการศึกษา การฝึกอบรม และการฝึกงานกับเชฟชั้นนำระดับประเทศ มีเด็กและเยาวชนผ่านการพิจารณาคัดเลือก ๖ คน

จัดโครงการ
สานฝันปั้นเชฟ
เพื่อสร้างเยาวชน
สู่ระดับโลก

จากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน ๓ แห่ง ได้แก่ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณา ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านอุเบกขา และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี ทั้งนี้ โครงการมีกิจกรรมหลัก ๒ กิจกรรม ได้แก่ ๑) กิจกรรมอบรมหลักสูตรเชฟอาหารไทย พร้อมกับการสร้างแรงบันดาลใจ โดยนักจิตวิทยาและเชฟชั้นนำระดับประเทศ และ ๒) กิจกรรมการฝึกงานในร้านอาหารของเชฟชั้นนำระดับประเทศ

๒.๑๒.๒ นำกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์มาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน เพื่อลดปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นมาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นกฎหมาย ที่ให้อำนาจผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในการใช้ดุลยพินิจ “หันเหคดีอาญา” ที่มีเด็กและ เยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดออกจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดในคดีเล็กน้อยและมีสภาพ ปัญหาไม่ร้ายแรงต้องเข้าสู่กระบวนการทางศาล ซึ่งจะส่งผลเสียต่อตัวผู้กระทำผิดเองและเป็นภาระทางทรัพยากร ของกระบวนการยุติธรรม โดยกระบวนการหันเหคดีอาญานั้นถูกใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการยุติธรรมทั่วโลก โดยเฉพาะในกระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็ก อีกทั้งเปิดโอกาสให้ครอบครัวและชุมชนของผู้กระทำผิดได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ นอกจากนี้ ยังเป็นการลดปริมาณคดีเข้าสู่ศาล ลดระยะเวลาและภาระค่าใช้จ่ายทั้งรัฐและประชาชน ตลอดจนยุติความขัดแย้งและสร้างความสมานฉันท์ปรองดอง ให้เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งในช่วงที่มีการระบาดของโควิด-๑๙ กระบวนการนี้ยังสามารถช่วยลดความแออัดของเด็ก และเยาวชนที่ถูกควบคุมตัว ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ในการควบคุมโรคและลดการแพร่ระบาดของโรคในสถานการณื ควบคุมด้วย

๒.๑๓ โครงการตรวจสอบสารพันธุกรรมและจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม

๒.๑๓.๑ ตรวจสอบสารพันธุกรรมแก่ราษฎรไร้สถานะและประสบปัญหาสถานะทางทะเบียนราษฎร เพื่อให้ประชาชนสามารถนำผลการตรวจสอบสารพันธุกรรมยืนยันกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาพิสูจน์สถานะของบุคคลให้เป็นบุคคลที่มีสถานะทางทะเบียนราษฎรหรือแก้ไขสถานะทางทะเบียนราษฎร ให้ถูกต้องอันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตจากสิทธิสวัสดิการที่ประชาชนจะได้รับต่อไป และเพื่อให้บุคคลในความดูแล ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้เข้าสู่กระบวนการพิสูจน์บุคคลการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิต สำหรับใช้เป็นหลักฐานประกอบการจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนประวัติบุคคลติดตามหาญาติ และวางแผนการคุ้มครอง และดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม รวมทั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับการอำนวยความสะดวกและเข้าถึงการบริการจากภาครัฐอันเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ซึ่งได้ดำเนินการจัดเก็บและตรวจสอบสารพันธุกรรมบุคคล จำนวน ๑,๐๙๒ คน

๒.๑๓.๒ จัดเก็บและตรวจสอบสารพันธุกรรม (DNA) ของผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำทั่วประเทศ เพื่อจัดเก็บสารพันธุกรรมของผู้ต้องขังที่ถูกคุมขังในเรือนจำที่กำลังจะพ้นโทษ ป้องปรัมและปราบปราม การกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่พ้นโทษเสริมสร้างความมั่นใจให้ประชาชนและสังคมในกระบวนการการคืนคนดีสู่สังคม และใช้ในการตรวจเปรียบเทียบสารพันธุกรรมที่เกี่ยวข้องกับคดีต่าง ๆ โดยใช้กระบวนการพิสูจน์และเปรียบเทียบ ทางนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งเพื่อเป็นศูนย์กลางฐานข้อมูลสารพันธุกรรมสำหรับการตรวจเปรียบเทียบสารพันธุกรรม ใช้ในการสืบสวน สอบสวน ป้องปรัม ปราบปรามอาชญากรรมและอาชญากรรมข้ามชาติร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำหรับการหาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษและป้องกันผู้ที่จะกระทำความผิดไม่ให้กระทำความผิดซ้ำ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑๔ โครงการตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมผู้กระทำความผิดเพื่อสนับสนุนกระบวนการยุติธรรม เพื่อตรวจติดตามการใช้สารเสพติดของกลุ่มเด็กและเยาวชนทั่วประเทศและกลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวและนำผลที่ได้ไปดำเนินการบำบัดแก้ไขลดการเสพซ้ำของกลุ่มเด็กและเยาวชนทั่วประเทศและกลุ่มผู้ถูกคุมประพฤติที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดที่ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว และเพื่อให้มีฐานข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ประวัติหรือแนวโน้มการใช้ยาหรือสารเสพติดของกลุ่มผู้ที่อยู่ในการคุมประพฤติ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการตรวจพิสูจน์ ๕,๐๐๐ ครั้ง และได้ตรวจพิสูจน์สารเสพติดในเส้นผมจากเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนแล้ว ๘๖๑ ครั้ง

๒.๑๕ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามของประเทศไทย เพื่อสร้างความเข้าใจให้กับหน่วยงานที่ดำเนินการด้านคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ในการใช้แบบฟอร์มกลางและฐานข้อมูลกลางนิติวิทยาศาสตร์ในการบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ และให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแนวทางการปฏิบัติงานด้านการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนามไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งสร้างเครือข่ายการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเป้าหมายการดำเนินงาน ๒๐๐ คน และได้ดำเนินการแล้ว ๙๗ คน

๒.๑๖ โครงการบูรณาการความร่วมมือในการตรวจพิสูจน์คนนิรนาม เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์บุคคลและช่วยติดตามหาญาติ และเพื่อสร้างเครือข่ายการรับแจ้งคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีการออกหน่วยบริการเคลื่อนที่ให้บริการประชาชนในการจัดเก็บ รวบรวม จัดทำระบบฐานข้อมูลของคนหาย คนนิรนาม และศพนิรนาม ทั่วประเทศแล้ว โดยกำหนดเป้าหมาย ๑๖๕ คน ปัจจุบันยังไม่สามารถเข้าจัดเก็บเพื่อการตรวจพิสูจน์ได้เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเดินทางไปยังพื้นที่เป้าหมาย

๒.๑๗ การให้บริการทางนิติวิทยาศาสตร์ มีการตรวจพิสูจน์ทั้งสิ้น ๑๑ ด้าน เพื่อให้ประชาชนหรือผู้รับบริการนำผลการตรวจพิสูจน์ไปใช้ในกระบวนการยุติธรรม และใช้ในการยืนยันข้อเท็จจริงในประเด็นที่ขัดแย้งในสังคมได้ และมีความเชื่อมั่นในผลการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ รวมทั้งให้บริการเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์ด้านนิติวิทยาศาสตร์ มีผลการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์ด้านนิติวิทยาศาสตร์รวมทั้งสิ้น ๑๓,๕๑๙ เรื่อง

๒.๑๘ โครงการสร้างการรับรู้ความเข้าใจภารกิจขององค์กร เพื่อป้องกันและแจ้งเตือนภัยอาชญากรรมพิเศษ โดยการจัดทำอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับกฎหมายที่อยู่ในภารกิจอำนาจหน้าที่ ส่งผลให้หน่วยงานภายใน หน่วยงานภายนอก ประชาชน และเยาวชน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเข้าใจการทำงานด้านกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้นจากสื่อประชาสัมพันธ์เชิงรุก รู้เท่าทันภัยอาชญากรรม และเฝ้าระวังไม่ให้เกิดอาชญากรรม

๒.๑๙ โครงการแอปพลิเคชัน “รู้ทัน : Roo Tan”

๒.๑๙.๑ จัดเก็บยอดดาวน์โหลดและการแจ้งเบาะแส ดังนี้

Store	ยอดดาวน์โหลด (ครั้ง)	จำนวนการแจ้งเบาะแส (ครั้ง)
Play Store (Android)	๖,๑๑๒	๒,๑๑๗
App Store (iOS)	๑,๒๓๗	๑๗๖
รวม	๗,๓๔๙	๒,๒๙๓

๒.๑๙.๒ รวบรวมประเภทการแจ้งเบาะแส เช่น การกู้ยืมเงินออนไลน์ ๒,๐๖๑ เบาะแส การหลอกลวงซื้อสินค้า/บริการ ทางออนไลน์ ๔๙ เบาะแส และการแฮกระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ๒๖ เบาะแส

๒.๒๐ การเผยแพร่กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการพัฒนารูปแบบและวิธีการเผยแพร่ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ให้ถือเป็นศูนย์ข้อมูลการเผยแพร่กฎหมายที่เน้นการสื่อสารที่มีความทันสมัย และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายให้เข้าใจและเข้าถึงได้ง่าย โดยได้เผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ ๑) ช่องทางออนไลน์ของหน่วยงาน เช่น ยูทูบ อินสตาแกรม เว็บไซต์ www.justicechannel.org และเฟซบุ๊กแฟนเพจที่มีผู้ติดตามสูงถึง ๑๒๙,๕๗๐ คน โดยถอดเนื้อหาความรู้กฎหมายจากตัวบทกฎหมายที่มีภาษาเข้าใจยากนำเสนอผ่านรูปภาพและภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ในรูปแบบอินโฟกราฟิก โมชันกราฟิก วิดีโอ และบทความ โดยประชาชนจะได้รับความรู้ เช่น กฎหมายที่ประกาศใช้บังคับใหม่ และมีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและเป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน กฎหมายที่ประชาชนควรรู้ในชีวิตประจำวัน กฎหมายที่เด็กและเยาวชนควรรู้และบริการงานยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม และ ๒) ช่องทางออฟไลน์ ผ่านกิจกรรม เกมและสื่อชุดความรู้ต่าง ๆ เช่น “กิจกรรมรถให้ความรู้กฎหมายเคลื่อนที่” เพื่อเสริมสร้างการรับรู้กฎหมายในระดับชุมชนในรูปแบบนิทรรศการรถให้ความรู้ (Interactive Exhibition) พร้อมคณะบุคลากรเคลื่อนที่เพื่อให้คำปรึกษาและบริการด้านกฎหมาย เพื่อให้บริการแก่ประชาชน มีผู้เข้าร่วม ๑๕,๙๘๐ คน นอกจากนี้ได้จัดทำ “เกมจับคนผิด Justice Game” จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด ซึ่งเป็นเกมการ์ดที่เด็กและเยาวชนจะได้เรียนรู้กฎหมายผ่านสถานการณ์จำลองการดำเนินคดีและการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมทางอาญาและยังมีการผลิตสื่อเสียงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ชุด “กฎหมายง่ายจัง แค่ฟังก็เข้าใจ” จำนวน ๓๖๕ ตอน/เนื้อหาความรู้ จำนวน ๓๖๕ เรื่อง เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้กฎหมายและกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนผ่านทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๐๑ คลื่น และหอกระจายหมู่บ้าน จำนวน ๗,๗๘๘ ตำบล

๒.๒๑ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำแนกลักษณะผู้ต้องขังทุกคนเพื่อให้สามารถสนับสนุนการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้ต้องขังแต่ละราย โดยมีเรือนจำ/ทัณฑสถาน จำนวน ๑๔๑ แห่ง (ยกเว้นสถานกักกันนครปฐม และทัณฑสถานโรงพยาบาลราชทัณฑ์) ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง และผู้ต้องขังทุกรายได้รับการจำแนกลักษณะ ทั้งนี้ เมื่อเรือนจำ/ทัณฑสถานดำเนินการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังแล้ว ได้จัดทำแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล โดยคำนึงถึงความเสี่ยงในการควบคุมและความต้องการพัฒนาพฤตินิสัย ตามความเหมาะสมของเรือนจำ และให้เข้ารับการอบรมในโปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูตามลักษณะแห่งคดีต่อไป

๒.๒๒ การลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถานทั่วประเทศ โดยดำเนินการต่อเติมพื้นที่นอน ๒ ชั้น ในเรือนจำ จำนวน ๘๑ แห่ง ทำให้มีพื้นที่นอนสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ/ทัณฑสถาน รวมจำนวน ๓๕๘,๙๙๒.๖๕ ตารางเมตร สามารถรองรับผู้ต้องขังได้ทั้งหมด ๒๙๙,๐๔๘ คน อย่างไรก็ตาม มีผู้ต้องขังเกินพื้นที่นอน จำนวน ๗,๙๕๙ คน และมีแนวทางลดความแออัดที่ดำเนินการควบคุม คือ การพักการลงโทษ ทั้งในกรณีปกติ และกรณีพิเศษ การลดวันต้องโทษ และการเลื่อนชั้นการพระราชทานอภัยโทษ

๒.๒๓ การป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ในเรือนจำ ได้จัดตั้ง “ศูนย์บัญชาการการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโควิด-๑๙” เพื่อทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์จากเรือนจำ และทัณฑสถานทุกแห่งทุกวัน เพื่อให้สามารถแก้ไขและควบคุมปัญหาได้อย่างทัน่วงที รวมทั้งกำหนดนโยบาย มาตรการ และแนวทางปฏิบัติ ตั้งแต่การคัดกรองในกลุ่มผู้ต้องขังเข้าใหม่ การซักประวัติ การแยกกัก ๒๑ วัน และหากพบว่ามีอาการเข้าข่ายตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ต้องขังจะได้รับการตรวจสอบพันธุกรรมของเชื้อโควิด-๑๙ ด้วยวิธี RT-PCR จำนวน ๒ ครั้ง และเมื่อผลเป็นปกติจึงปล่อยผู้ต้องขังลงแดนปกติ อย่างไรก็ตาม หากผลเป็นบวก ผู้ต้องขังจะได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลภายนอกเรือนจำ โดยได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจากหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเรือนจำ คณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด กองทัพทั้ง ๓ เหล่าทัพ รวมถึงกำหนดให้มีแนวทางการดำเนินงานก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังพ้นโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการติดตาม ฝ้าระวัง และรับการรักษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังได้มีการส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรฟ้าทะลายโจรในเรือนจำ และทัณฑสถาน